

TEATRUL GONGOL

Înainte sfârșitului de stagiune, o opinie despre bucuria în fața succesului. Mă refer, firește, la succesul teatral, vreau să spun la succesul unui spectacol, al unei regii, al unei scenografii, al unei interpretări noi și așa mai departe. În numele unei atitudini așa-zis obiective, științifice, superior intelectuale, comentatori ai faptului teatral arborează adesea, orgolioși, o răceală seacă și distantă, ca profesorul meu de științe naturale de pe timpuri, pe care îl enerva grozav când învățam și eu la materia lui și știam de zece, lăsându-mă să cred că imi pune nota forțat.

— De unde știi tu toate astea ? — mă întreba el cu o nedumerire rea și disprețuitoare.

— Din carte — ziceam eu, cinstit și luat prin surprindere, nebănuind cursa lui, mică și provincială.

— Din carte ? — mă mai soma el o dată să repet declarația.

— Din carte, ziceam eu iar, cu o naivă consecvență.

Și atunci el se înăcrea și mai mult și întrebarea care urma mă făcea repede să înțeleg că va aduce după sine scăderea notei.

— Din carte ? Nu de la mine ? Adică îl ignorasem pe el, care era atoateștiutorul, și mă rezumasem la carte. Îl ignorasem, și tot știam lecția ? Ei bine, așa ceva nu se putea. Și urma, automat, scăderea notei. Odată am fost și eu ipocerit cu înțelepciune și, deși știam foarte bine ce trebuia să știu, l-am întrebat cu o prefăcută dorință de a mă adăpa la lumina lui ; fericit de îngîmfare, repede mi-a dat zece.

Cam așa se petrec lucrurile cu unii confrăți comentatori, care, în loc să se bucure de un succes anume al vieții teatrale, pun la bătaie umoarea rezultată din supărarea că, deși, cum își închipuie ei, ei știu totul, autorul sau autorii succesului n-au catadicsit să-i consulte. Și repede nota e scăzută și scrisă pitic. Bucuria ar fi să ne bucurăm că gândesc și știu multe cît mai mulți, nu ambiția de judecător unic al fenomenului teatral românesc. Apoi, mi se pare că a venit timpul ca atunci cînd avem un succes autentic în cultură să-l facem să răsune și să se evidențieze în context cultural mult mai larg decît spațiul nostru geografic.

Să mai dau eu exemplul unui spectacol la Royal Shakespeare Company, pus pe nerăsuflăte de cronicarul român neapărat în context mondial ? Mi-ar plăcea să văd exegeza care ne integrează în circuitul la care avem dreptul și pe care altfel îl merităm. Cu așa-zisa răceală obiectivă și științifică, vom ajunge să ne bucurăm întreg, la nesfîrșit, numai de succesele altora, din alte spații geografice. Aici cred că un dialog ar fi binevenit. A te bucura nu înseamnă neapărat pierderea spiritului viu al exigenței. Știința bucuriei izvorăște dintr-o mare sănătate morală.

Dinu SĂRARU